

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
23-01-2025

J nr. 2022 - 1944

Akt-id 581535

Svar på L 111 – spm. 10

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af d. 14. januar 2025 stillet mig følgende spørgsmål om L 111 Forslag til lov om styrket beredskab i energisektoren, som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål 10

Vil ministeren kommentere på henvendelsen fra Green Power Denmark af 13. januar 2025, jf. L 111 – bilag 5? I besvarelsen bedes ministeren konkret forholde sig til de 7 spørgsmål Green Power Denmark rejser, herunder det foreslåede ændringsforslag vedrørende penetrationstests

Svar

Jeg vil gerne takke for de bidrag til høringen af lovforslaget, som Green Power Denmark er kommet med.

I henvendelse fra Green Power Denmark spørges der til følgende:

- 1) Vil ministeren redegøre for betydningen af begrebet "håndtere" i lovforslagets § 2, stk. 2, nr. 1, herunder hvilke typer af energivirksomheder, der er tiltænkt omfattet af begrebet?
- 2) Vil ministeren redegøre for, hvad det vil sige, at "levere en tjeneste" og dermed også ikke at "levere en tjeneste"?
- 3) Vil ministeren redegøre for, hvordan lovforslagets § 8, stk. 2, nr. 3 om sikkerhedskrav til geografisk placering af drift af net- og informationssystemer vil blive implementeret, herunder hvordan man vil sikre, at der tages hensyn til eksisterende kontrakter og omkostninger, samt hvordan man vil sikre adgang til den nødvendige talentmasse og dækning i døgnet for at udføre driftsopgaverne?
- 4) Vil ministeren redegøre for bemærkningerne til § 8, stk. 2, nr. 3 på side 88, hvor det fremgår, at "der vil blive fastsat nærmere regler om hvorfra, der kan ydes service og vedligehold til virksomheder omfattet af lovforslaget samt regler om hvorfra, der må kunne opnås fjernadgang til net- og informationssystemer med betydning for leveringen af tjeneste?"

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

- 5) Vil ministeren, set i lyset af at penetrationstests ikke er et direktivkrav - hverken for virksomhedernes net- og informationssystemer eller deres fysiske lokationer - fremsætte et ændringsforslag?
- 6) Vil ministeren redegøre nærmere for adgangen til og konsekvenserne af midlertidigt at suspendere en virksomheds bevilling eller tilladelse, herunder særligt hvordan det sikres, at de bevillingspligtige aktiviteter kan videreføres i det tilfælde, at en bevillingshaver midlertidigt får inddraget sin bevilling, således at energiforsyningen kan opretholdes?
- 7) Vil ministeren redegøre nærmere for adgangen til midlertidigt at suspendere en certificering eller godkendelse vedrørende dele af eller alle de relevante tjenester, virksomheden leverer, der udføres af virksomheden, herunder særligt hvordan det sikres, at de relevante tjenester kan videreføres?

Nedenfor gives svar på Green Power Denmarks henvendelse:

Ad. 1:

Det er lovens hensigt, at alle netvirksomheder, også kaldet distributionsoperatør, i elsektoren skal omfattes af reguleringen, uagtet om disse er omfattet af NIS2-direktivets tærskelværdier, som er fastsat i lovforslaget § 2, stk. 2. Dette er en videreførelse af gældende ret og herved fastholdelse af anvendelsesområdet for de eksisterende bestemmelser om beredskab og cybersikkerhed fra lov om elforsyning. Med henblik på at tydeliggøre anvendelsesområdet yderligere forventes der ved ændringsforslag præciseret, at alle netvirksomheder i elsektoren ligesom alle distributionssystemoperatører i gassektoren også omfattes. Energistyrelsen er tillige i dialog med branchen ift. at tydeliggøre det yderligere på bekendtgørelsesniveau.

Ad. 2:

Når der i lovforslaget refereres til, at "levere en tjeneste", "leveringen af deres tjenester" og "tjenester" henvises der til enhver forsyningsaktivitet som pågældende virksomhed varetager, fx produktion af elektricitet og varme eller raffinering af olie. Når der refereres til ikke at levere en tjeneste henvises der omvendt til at manglende varetagelse af pågældende forsyningsaktivitet.

Ad. 3:

Krav om geografisk placering af drift af net- og informationssystemer udmøntes på bekendtgørelsesniveau og gælder kun virksomheder i niveau 4 og 5. Kravet betyder i praksis, at virksomheder i niveau 4 og 5 skal placere fx servere og datacentre, som understøtter virksomhedens forsyningskritiske net- og informationssystemer, inden for EU/EØS/EFTA-lande eller i andre lande med en tilstrækkelighedsafgørelse fra EU.

Det forventes, at kravet vil have en begrænset anvendelse. Kravet indebærer ikke et generelt forbud mod fx outsourcing eller brug af eksterne serviceaftaler til drift af forsyningskritiske systemer. Virksomheder kan fx fortsat benytte forskellige cloud-produkter. Kravet skal være implementeret fra 1. marts 2027. Virksomhederne har derfor to år til at gennemgå, evt. revidere eller indgå nye kontrakter.

Formålet med kravet til er, at kritiske systemer af betydning af energiforsyningen er underlagt jurisdiktion inden for EU/EØS/EFTA-lande eller jurisdiktion inden for lande med en tilstrækkelighedsafgørelse fra EU, og at der er ikke for de mest forsyningskritiske virksomheders systemer skabes afhængigheder, som kan sætte energiforsyningen under pres, fx i tilfælde af ændret geopolitisk situation.

Det er vurderes ikke, at kravet vil have negativ betydning i forhold til at sikre adgang til den nødvendige talentmasse, da talentmassen inden for EU/EØS/EFTA lande eller i andre lande med en tilstrækkelighedsafgørelse fra EU, vurderes tilstrækkelig. Det vurderes desuden ikke at være en udfordring at sikre dækning døgnet rundt, da man også inden for EU/EØS/EFTA lande eller i andre lande med en tilstrækkelighedsafgørelse fra EU, kan indgås kontrakter der sikrer support døgnet rundt.

Ad. 4

Bemærkningerne i lovforslaget henviser til, at det ikke kun er fysisk placering af fx servere og datacenter, som er omfattet af kravet om geografisk placering af drift af net- og informationssystemer, men at der også kan fastsættes nærmere regler om, hvorfra der kan ydes fx services og vedligehold via virtuel fjernadgang.

Ad. 5

Ja, der vil efter en nærmere gennemgang af NIS2-direktivet blive fremsat ændringsforslag om at fjerne penetrationstest, således at ramme for Energistyrelsens tilsyn følger NIS 2-direktivet.

Ad. 6

Der henvises til de specielle bemærkninger i den foreslåede § 23, stk. 1, nr. 1 og 2. Her fremgår det således, at ministeren har valgt at bruge kriteriet "overtrådt" i stedet for kriteriet "virkningsløs", fordi at dette i en dansk juridisk sammenhæng vurderes at svare til "ineffektive" fra den engelske sprogversion af NIS 2-direktivet og afspejler et indbygget proportionalitetsprincip.

Det fremgår endvidere i de specielle bemærkninger, at "der vil efter bestemmelsen skulle fastsættes en nærmere angivet frist, inden for hvilken enheden skal have truffet de nødvendige tiltag for at afhjælpe manglerne eller opfylde den kompetente myndigheds krav. Varigheden af fristen vil afhænge af en konkret

vurdering, som foretages af den kompetente myndighed. Fastsættelsen af en nærmere angivet frist vil være en selvstændig forvaltningsretlig afgørelse, der træffes i tillæg til en afgørelse efter § 21, nr. 1-4, og § 22, stk. 1 og 2, hvorfor forvaltningslovens regler, herunder bl.a. bestemmelserne i kapitel 3 (om vejledning og repræsentation mv.), kapitel 5 (om partshøring), kapitel 6 (om begrundelse mv.) og kapitel 7 (om klagevejledning) i udgangspunktet vil finde anvendelse.”.

Endvidere fremgår det, at ”bestemmelsen vil skulle anvendes i overensstemmelse med NIS 2-direktivets forudsætninger som udtrykt i præambelbetragtning nr. 133, hvorefter bestemmelsen kun bør anvendes som en sidste udvej, dvs. først efter at de øvrige, relevante håndhævelsesforanstaltninger er udtømt. Det fremgår videre af samme præambelbetragtning, at i betragtning af deres alvor og indvirkning på virksomhedens aktiviteter og i sidste ende brugerne, bør sådanne midlertidige suspensioner eller forbud kun anvendes proportionalt med overtrædelsens alvor og under hensyntagen til omstændighederne i hvert enkelt tilfælde, herunder i lyset af, om overtrædelsen var forsætlig eller uagtsom, og ethvert tiltag, der er iværksat for at forebygge eller afbøde den materielle eller immaterielle skade.”

Det fremgår desuden, at ”det foreslås, at afgørelse om suspension eller forbud træffes af klima-, energi- og forsyningsministeren. Det skal ses i lyset af, at muligheden for suspension og forbud ligger i forlængelse af anvendelsen af de øvrige håndhævelsesmuligheder, og at der i en afgørelse om suspension eller forbud forudsættes at skulle indgå en begrundelse for, hvorfor allerede pålagte håndhævelsesforanstaltninger er utilstrækkelige. Det følger af NIS 2-direktivets artikel 32, stk. 7, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved anvendelsen af håndhævelsesforanstaltninger, såsom suspension eller forbud efter den foreslåede bestemmelse, skal inddrage de oplyste hensyn i litra a-h.”

Endelig fremgår det, at ”en afgørelse efter nr. 1 vil være af midlertidig karakter. Der henvises i øvrigt til det foreslåede stk. 2, hvorefter afgørelsen kun kan oprettholdes, så længe virksomheden ikke har truffet de nødvendige tiltag for at afhjælpe de mangler eller efterleve de krav fra klima-, energi- og forsyningsministeren, som gav anledning til, at foranstaltningerne blev anvendt.”

Der er således en række restriktioner på anvendelse af sanktionsmulighederne.

For at understrege ovenstående betragtninger fra forarbejderne, om at bestemmelsen om midlertidig suspension kun bør anvendes som en sidste udvej, dvs. først efter at de øvrige, relevante håndhævelsesforanstaltninger er udtømt, samt at sådanne midlertidige suspensioner eller forbud kun anvendes, når det vurderes proportionalt med overtrædelsens alvor, vil der blive fremsat ændringsforslag om, at bestemmelsen om midlertidig suspension alene finder anvendelse på en virksomhed, som er udpeget som en væsentlig enhed, jf. § 5. Således vil bestemmelsen være i overensstemmelse med NIS 2-direktivets art. 32, stk. 5,

litra a og b, om midlertidig suspension af certificeringer og godkendelser eller midlertidigt forbud om at udøve ledelsesfunktioner for visse personer.

Med hensyn til ønsket om at beskrive konsekvenserne ved midlertidig at suspendere en certificering eller godkendelse, så henvises der til regler, hvorefter certificeringen eller godkendelsen er udstedt. Disse regler indeholder i nogen tilfælde regler for, hvad der sker hvis en bevilling fratages eller en virksomhed med en bevilling går konkurs.

På de områder, hvor der ikke måtte være regler herfor, lægges der til grund, at det praktisk vil betyde, at virksomheder, hvor certificeringen eller godkendelsen er forudsætning for at måtte drive virksomheden, vil betyde et ophør af leveringen af tjenesten, indtil påbuddet er overholdt. Ministeren er også bevist om at en sådan konsekvens på energiområdet i nogen tilfælde, når virksomheden har et naturligt monopol, som ved fjernvarmevirksomheder eller el- og gasdistributionsvirksomheder kan betyde at energiforsyningen ikke leveres. Derfor vil sanktionen også kun blive brugt i tilfælde hvor de potentielle og faktiske konsekvenserne ved at virksomheden bryder loven og de efterfølgende påbud, der er givet, er større end konsekvensen ved at forbrugerne måtte mangle deres energiforsyning.

Det kan fx være i tilfælde af det vurderes, at virksomhedens manglende cybersikkerhedsforanstaltninger kan udnyttes til også at kompromittere andre virksomheder eller hvor et destruktivt cyberangreb og de konsekvenser det vil medføre i den fysiske verden vil kunne have større samfundskonsekvenser pga. at afbrydelser forplanter sig til omkringliggende distributionsnet eller transmissionsnettet i Danmark og udlandet.

Ad. 7

Der henvises til svar på spørgsmål 6.

Med venlig hilsen

Lars Aagaard